Wethouder
Raadhuislaan 2, Oss
Telefoon 14 0412
Fax [0412] 64 26 05
E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de datum van deze brief en ons kenmerk vermelden?

Fractievoorzitter SP
De heer A. Geerts

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
15-01-2025			

Onderwerp

Artikel 41 vragen van de fractie SP over voortgang Opwek hernieuwbare energie in Oss

Geachte heer Geerts,

U hebt het college op 28 november artikel 41 vragen gesteld. Deze vragen gaan over voortgang opwek hernieuwbare energie in Oss. Allereerst excuus voor de late beantwoording van uw vragen, deze vertraging is mede veroorzaakt door de tussentijdse recesperiode. In deze brief beantwoord ik uw vragen puntsgewijs.

1. Hoe groot acht u de kans dat windmolens in de het Osse deel van de polder in 2030 daadwerkelijk elektriciteit gaan leveren? Graag een onderbouwd antwoord op basis van de daartoe nog te nemen stappen, de tijd die daarvoor nodig is en de afbreukrisico's per fase.

   Antwoord
   De planning voor het project Duurzame Polder is erop gericht dat het programma voor de zomer definitief wordt vastgesteld. Vanaf de definitieve vaststelling van het programma kunnen initiatiefnemers een vergunning aanvragen voor een windmolenproject op grond van het VoorKeursAlternatief (VKA). Afhankelijk van het verloop van de vergunningverlening start de initiatiefnemer met de realisatie van het windmolenproject. Het tempo van realisatie en het tijdstip waarop deze resulteert in een productiegerede windenergie-installatie hangt af van de stappen die de initiatiefnemer gaat zetten en de doorlooptijd die gemoeid is met de vergunningverlening. Daarnaast speelt de

netwerkcongestie nog een rol; initiatiefnemer is voor het daadwerkelijk kunnen leveren van elektriciteit afhankelijk van een netwerkaansluiting en dient deze aan te vragen. Op welk moment een netwerkaansluiting beschikbaar is, is afhankelijk van de netbeheerder. Dit project staat wel op de investeringslijst van de netbeheerder.

2. Indien u inschat dat 2030 niet wordt gehaald, wanneer denkt u dat de Osse opgave wél met zekerheid wordt gehaald?

Antwoord
Vooralsnog is de planning gericht op een vergund project in de loop van 2025 en afhankelijk van de beschikbaarheid van een netwerkaansluiting een productiegereed project in 2030. De planning wordt in de projectfase echter niet meer bepaald door de gemeente Oss, maar door de initiatiefnemers.

3. Welke activiteiten onderneemt u momenteel om zonneprojecten op land te stimuleren of faciliteren? Bijvoorbeeld op geluidswallen, geluidsschermen, voormalige stortplaatsen?

Antwoord
Wij behandelen zonneprojecten op land conform het door u in 2019 vastgestelde en in 2021 geactualiseerde beleid voor grootschalige opwekking van zonne-energie. De projecten aan de Brandstraat en de RWZI in Oijen zijn inmiddels gerealiseerd en met het zonneveld aan de Munlaan wordt dit jaar gestart. Daarnaast lopen momenteel de gesprekken ten aanzien van een zonneveld op de geluidswal in Herpen. Nieuwe projecten faciliteren wij conform het beleid en de landelijke en provinciale zonneladder.

4. Welke activiteiten onderneemt u momenteel om grootschalige zonneprojecten[1] op gebouwen te stimuleren?

Zie antwoord vraag 3.

5. Bent u bekend met het stappenplan ‘Stimuleren van zon-op-dak bij ondernemers en bedrijventerreinen’ dat RVO heeft gepubliceerd?

Antwoord
Ja, dit stappenplan is bekend.

6. Gebruikt u dit stappenplan? Zo niet, waarom niet? Wat doet u dan om ondernemers te stimuleren om hun daken en/of parkeerplaatsen te benutten voor de opwek van hernieuwbare energie?

Antwoord
In het kader van project Grote Oogst Moleneind is een dergelijk traject doorlopen en eerder ook in samenwerking met Escoss. Daarnaast wordt door het Zakelijk Energieloket aan ondernemers in Oss informatie verschaft over de mogelijkheden van zon-PV voor bedrijven. Het eerstvolgende bedrijventerrein dat we gaan uitgeven is Heesch-West. Dit wordt een gasloos bedrijvenpark waarbij zonnepanelen haast wel noodzakelijk zijn. Ook bij overige nog uit te geven bedrijfsgrond in de toekomst wordt dit een uitgangspunt.
Op dit moment zijn voor nieuwe grootschalige zon op dak installaties overigens geen mogelijkheden om terug te leveren aan het net vanwege netcongestie.

7. Vorig jaar heeft het ministerie van EZK het rapport 'Duwtje nodig?, een gedragsanalyse naar de drijfveren en belemmeringen voor de realisatie van zon-PV op bedrijfsdaken van MKB-ondernemers' gepubliceerd. Kent u dit rapport?

Antwoord
Dit rapport is bekend maar levert geen handvatten op om de situatie - netcongestie- te veranderen. Het levert met name handvatten aan ondernemers om anders met hun energievraag om te gaan.

8. Bent u bereid dit rapport onder de aandacht te brengen van de medewerkers die contact hebben met MKB-ondernemers?

Antwoord
Ja. Zie ook antwoord op vraag 6.

9. Per 1 juli 2023 is de Erkende Maatregelenlijst van de energiebesparingsplicht uitgebreid met het plaatsen van zonnepanelen op geschikte daken van bedrijfs- en utiliteitsgebouwen indien de investering binnen vijf jaar kan worden terugverdiend. De kans hierop is gegroeid nu de kostprijs van zonnepanelen flink is gedaald. Heeft u de ODBN opdracht gegeven om dit mee te nemen bij haar controles?

Antwoord
ODBN werkt op basis van de Erkende Maatregelen Lijsten, als deze aangepast worden wordt de aangepaste versie gehanteerd.

10. Heeft u de bedrijven in Oss geïnformeerd over deze uitbreiding van de energiebesparingsplicht? Wanneer en op welke wijze?

Antwoord
Zie antwoord op vraag 9.

11. Sinds 1 januari 2023 is energielabel C of hoger verplicht voor kantoorgebouwen. Voldoen inmiddels alle kantoren in de gemeente Oss aan deze verplichting? Zo niet, hoe ver bent u met handhaving?

Antwoord
In juli 2023 zijn een 66-tal pandeigenaren aangeschreven door VTH, omdat deze kantoorpanden (zeer waarschijnlijk) niet voldeden aan de minimale verplichting voor registratie van energielabel C.
Het ging hier om een waarschuwingsbrief. Bij de eerste aanschrijving is gekozen voor een hersteltermijn van 16 weken. Na deze 16 weken is gebleken dat er nog 36 kantoorpanden waren die niet het juist energielabel hebben geregistreerd.

Deze 36 kantooreigenaren hebben hierop weer een brief van ons ontvangen, dit keer een vooraankondiging tot handhaving. Er is gekozen voor een hersteltermijn van 22 weken.
Op dit moment hebben wij nog een 9-tal kantoorpanden in beeld die geen-, of geen (minimaal) energielabel C hebben geregistreerd. Een 3-tal van deze was in november 2024 nog in gebruik, waarbij sprake is van een overtreding. Deze vragen om (extra) vrijstelling. De overige 6 kantoorpanden zijn niet in gebruik en gaan gesloopt- of verduurzaamd worden; er is hier dan ook geen sprake van een overtreding. Al met al kunnen we vaststellen dat door deze wetgeving bijna alle bedrijven op wie de wetgeving van toepassing is, in actie zijn gekomen.

12. Het plaatsen van zonnepanelen kan helpen om energielabel C te halen. Heeft u de betreffende bedrijven en instellingen hierover geïnformeerd? Wanneer en op welke wijze?

Antwoord
De bedrijven moeten zelf een plan van aanpak opstellen hoe zij aan minimaal een label C komen. Daarvoor kunnen ze allerlei maatregelen treffen. Welke, is aan hun zelf. Wij gaan daar niet op sturen c.q. hebben daar niet op gestuurd. Het Zakelijk Energieloket voorziet

bedrijven desgewenst van adviezen over de te ondernemen stappen om label C erkenning te krijgen.

13. De Europese richtlijn Energieprestatie voor gebouwen (EPBD) schrijft onder andere voor wanneer bestaande gebouwen een zonne-energie installatie moeten installeren. Bijvoorbeeld na verbouwingen. Op welke wijze heeft u dit geïmplementeerd en wat is het resultaat?

Antwoord

De Europese richtlijn Energieprestatie voor gebouwen (EPBD) moet door de Rijksoverheid worden vertaald in de landelijke regelgeving het Besluit bouwwerken leefomgeving (voorheen het Bouwbesluit met alle bouwregelgeving).

Het Bbl wordt door de Rijksoverheid vastgesteld en kan op gemeenteniveau niet worden gewijzigd.

Verplichting tot het plaatsen van zonnepanelen gaat in per:

- 1 januari 2027: nieuwe openbare en utiliteitsgebouwen met een bruikbare vloeroppervlakte van meer dan 250 m2;
- 1 januari 2028: alle bestaande openbare gebouwen met een bruikbare vloeroppervlakte van meer dan 2000 m2;
- 1 januari 2029; alle bestaande openbare gebouwen met een bruikbare vloeroppervlakte van meer dan 750 m2;
- 1 januari 2030: alle nieuwe woongebouwen en alle nieuwe overdekte aanpalende parkeergelegenheden;
- 1 januari 2031: alle bestaande openbare gebouwen met een bruikbare vloeroppervlakte van meer dan 250 m2.

14. De Rijksoverheid heeft de afgelopen jaren veel gedaan om gemeenten handvaten te bieden bij het stimuleren van bedrijven en instellingen om hun daken te benutten voor het opwekken van zonne-energie. Een aantal voorbeelden hebben wij genoemd in onze vragen 5 tot en met 11. Heeft u de indruk dat dit leidt tot een impuls bij het benutten van bedrijfsdaken voor de productie van zonnestroom? Zo niet, waarom niet? Wat gaat u daaraan doen?

Antwoord

Dit heeft in het verleden zeker positief bijgedragen. Als gevolg van de huidige netcongestie is geen ruimte om de bedrijfsdaken hiervoor te benutten. Oplossing van de netcongestie is onderwerp van overleg van netbeheerder, rijk, provincie en gemeenten.

15. Vaak gaat het om projecten die zonder SDE-subsidie worden gerealiseerd. Bijvoorbeeld omdat de opgewekte stroom vooral is bedoeld voor eigen gebruik. Deze projecten

komen dus niet bij RVO in beeld en worden dus ook niet door RVO gerapporteerd voor de RES-monitor. Wat heeft u gedaan om deze projecten toch in beeld te krijgen en te rapporteren voor de RES-monitor?

Antwoord
Het is ons bekend dat dit aan de orde is. Waar en welke projecten dit betreft is ons niet bekend. Deze projecten worden niet gemeld en worden ook niet meegenomen in de RES-monitor. De netbeheerder heeft geen verplichting hierover te rapporteren aan gemeenten, deze informatie is ons dan ook niet bekend.

16. Of zijn ze niet meegeteld bij de RES-monitor?

Antwoord: zie antwoord vraag 15.

17. Bent u bereid om, mede gezien het gestelde in vraag 14, 15 en 16, om de gemeenteraad een update te verstrekken over de voortgang van de grootschalige opwek van hernieuwbare energie in de gemeente Oss?

Antwoord
Zeker, over de windmolenprojecten bent u met betrekking tot project Duurzame Polder al in de vorm van beantwoording van vragen 1 en 2 geïnformeerd. Het project windpark Elzenburg de Geer bevindt zich in de afrondende fase voor wat betreft de financiering. Na afronding van de financiering kunnen de initiatiefnemers opstarten met de bouw van de windmolens.

Voor wat betreft grootschalige opwek met behulp van zon-PV zijn de projecten bij RWZI in Lithoijen, duurzaamheidspark in Oss gerealiseerd. Het zonneveld De Mun wordt binnenkort gestart met de realisatie. Zon-PV op de geluidswal bij Wilgendaal in Herpen is nog in ontwikkeling.

18. Netcongestie is een belangrijk knelpunt voor SDE-projecten omdat de subsidie is gekoppeld aan teruglevering op het net. Bij grootschalige opwek voor eigen gebruik speelt dat veel minder. Temeer omdat innovaties het mogelijk maken de stroom ‘achter de meter’ te houden. Vooral bedrijven die overdag veel stroom gebruiken kunnen hier baat bij hebben. Bent u het eens met de SP dat deze ontwikkeling zou kunnen helpen bij het halen van onze energie-opgaaf voor 2030?

Antwoord

Dit zou kunnen maar zoals bij vraag 15 aangegeven zijn ons deze projecten niet bekend.

19. Bent u het eens met de SP dat uw eenzijdige focus op windmolens en netcongestie leidt tot een afwachtende, passieve houding bij uw medewerkers en bij de Osse bedrijven en dat nieuw elan nodig is?

Antwoord

Nee. Wij houden de ontwikkelingen nauwgezet bij en zodra zich kansen voor doen voor bijvoorbeeld gebruik van grootschalige zon-PV ondernemen we actie.

Met vriendelijke groet,

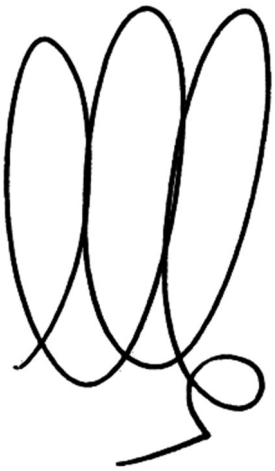

wethouder C.P.W. van Geffen